

Romerna och vi

70 år sedan andra världskrigets slut

Romsk kvinna med barn. Foto: Wikimedia Commons.

I minst 500 år har romerna jagats i Europa. I Sverige har nyligen romerna tillerkänts mänskliga rättigheter. Europa har utestängt romer från utbildning, möjlighet att skaffa bostad – kort sagt alla medborgerliga rättigheter. De har under de värsta tiderna dödats eller satts i koncentrationsläger.

I Rumänien var romerna slavar fram till 1856. Idag lever många rumänska romer i absolut fattigdom utan möjlighet att försörja sig. Därför

har de sökt sig till andra medlemsländer inom EU i hopp om att finna ett arbete och ett människovärdigt liv. Att leva av tiggeri är en sista utväg i en desperat livssituation.

Deras sårbara situation väcker tyvärr hos några avsky och ondska. Rasande människor sparkar och spottar på dessa utsatta och vandaliserar deras boplatser i skogarna och under broar. EU-migranterna representerar det där som en inte vill kännas vid – världen är orättvis och vi som inte bor på gatan sitter vid de rikas bord. Även den fattigaste bland oss kan för en liten penning klä sig i nya, billiga kläder på grund av att människorna som tillverkat kläderna har en levnadsstandard som inte är så mycket bättre än tiggarnas.

Att bli varse att det inte räcker att månadsbetala SOS-barnbyar eller bidra till insamling vid katastrofer är smärtsamt. Det vi ser på gator är en katastrof, ett europeiskt misslyckande som vi inte kan blunda inför. Många blundar ändå och frågar: Varför arbetar ni inte, varför har ni ingen utbildning, varför tältar ni skogen? Förstår ni inte att vårt samhälle är till för dem som har ordnade förhållanden och inte för er. En kan ju fråga sig hur dessa vänner av ordning själva hade klarat ett liv i fattigdom och analfabetism.

Istället för att blunda bör vi syna oss själva och undersöka vilken människosyn vi egentligen har. Vem är jag i förhållande till människan som sitter utanför affären där jag brukar handla? Tror jag som Patrik Engellau att människan framför mig är en tärande varelse som utan att utträtta sitt värv förväntar sig att få del av mina surt förvärvade pengar? Eller inser jag att människan som jag möter sitter fast i samma system som jag själv men med en mycket sämre utgångspunkt. Den tärande måtte väl ändå vara den som lever gott på mitt arbete och inte den som jag möter, sittandes utanför ICA?

Jag har mött människor i Sverige som med en självklarhet ser våra EU-migranter som våra systrar och bröder, som på grund av de politiska omständigheterna tvingas att leva som tiggare på våra gator, boende i skogen oavsett årstid och väderlek. Jag har mött människor som med en självklarhet upplåter sina hem till dessa människor i nöd.

I romerna möter vi oss själva: som goda eller onda. Eller kanske bättre: i romerna kan vi möta vår goda potential.

Tiina Chenon
folkhögskolelärare